

Apstiprināts ar Latvijas Bibliotēku padomes
2022. gada 15. jūnija sēdes lēmumu

AKREDITĀCIJAS ATZINUMS

Latvijas Universitātes bibliotēkai

Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisija (Ilona Dobelniece, Anita Goldberga, Aija Janbicka-Vība, Dzintra Mukāne) izvērtēja bibliotēkas atbilstību akreditācijas nosacījumiem pēc akreditācijas termiņa beigām atbilstoši Bibliotēku likuma 9., 10. un 11. pantam un LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.709 „Bibliotēku akreditācijas noteikumi” un konstatēja:

Kritērijs	Atbilst	Daļēji	Neatbilst	Piezīmes / Pamatojums
Bibliotēkas akreditācijas ieteikumi par iepriekšējo periodu ir izpildīti	X			
Iekšējie normatīvie un plānošanas dokumenti				
Bibliotēkai ir izstrādāti un apstiprināti bibliotēkas darbību reglamentējošie pamatdokumenti	X			
Bibliotēkas nolikums nosaka bibliotēkas darba organizāciju, funkcijas, tiesības un pienākumus.	X			Apstiprināts ar 27.12.2004. Senāta lēmumu Nr. 54. Pēdējie grozījumi apstiprināti ar LU 11.02.2022. rīkojumu Nr. 1-4/82.
Bibliotēkas lietošanas noteikumos skaidri definēta bibliotēkas lietošanas kārtība, lietotāju tiesības un pienākumi	X			Apstiprināti ar LU 07.01.2021. rīkojumu Nr. 1-4/9.
Bibliotēkā ir izstrādāti un apstiprināti informācijas tehnoloģiju lietošanas noteikumi	X			Iekļauti Bibliotēkas lietošanas noteikumos.
Bibliotēkai ir apstiprināts maksas pakalpojumu cenrādis	X			Apstiprināts ar LU 10.08.2021. rīkojumu Nr. 1-4/387.

Bibliotēkas nolikums, lietošanas noteikumi ir publiski pieejami	X			
Bibliotēkas personāls				
Darbinieku skaits nodrošina visu bibliotēkas funkciju veikšanu	X			
Bibliotēkas vadība nodrošina visu bibliotekāro procesu sekmīgu veikšanu	X			
Pārskata periodā visiem darbiniekiem tika nodrošināta profesionālā pilnveide	X			
Darbinieku profesionālā kompetence ir pietiekami augsta, darbinieki veic visus savā amatā aprakstā noteiktos pienākumus un var piedāvāt kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus	X			
Bibliotēkai ir izstrādāts profesionālās pilnveides plāns nākamajam plānošanas periodam bibliotekārā darba jomās.	X			
Bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma dinamika pārskata periodā (5 gadi)				
Finansējums ir stabils, nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu un veicina bibliotēkas attīstību	X			Finansējums pārskata perioda beigās, salīdzinot ar perioda sākumu, pieaudzis par 22%.
Krājuma komplektēšanai piešķirtais finansējums atbilst LR Ministru kabineta noteikumu Nr.415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi” ieteikumiem		X		Finansējums pārskata perioda beigās, salīdzinot ar perioda sākumu, pieaudzis par 45,5%.
Darbības pamatrādītāji pārskata periodā				

Bibliotēkas lietotāju skaits				Salīdzinot ar 2019. gadu samazinājies par 13%. Tas izskaidrojams ar COVID 19 epidemioloģiskajiem ierobežojumiem
Apmeklējums				Salīdzinot ar 2019. gadu samazinājies par 21%. Tas izskaidrojams ar COVID 19 epidemioloģiskajiem ierobežojumiem.
Izsniegums				Salīdzinot ar 2019. gadu palielinājies par 296%. Tas izskaidrojams ar COVID 19 epidemioloģiskajiem ierobežojumiem, kad lietotāji izmantoja attālināti daudz vairāk elektroniski pieejamos resursus.
Informācijas resursi (krājums, datu bāzes)				
Bibliotēkai ir izstrādāta krājuma komplektēšanas koncepcija, kura atbilst lietotāju vajadzību nodrošināšanai. Krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar koncepciju	X			Bibliotēkas Krājuma veidošanas koncepcijai (2020) atbilst „Rīcības plāns Krājuma veidošanas koncepcijas īstenošanai 2021.-2024. gadam”. Tāpat spēkā LU rīkojums “Par informācijas resursu dāvinājumu pieņemšanas kārtību LU Bibliotēkā” (Nr. 1/542. 18.12.2020.).
Krājuma izvērtēšana notiek regulāri, pietiekamā apjomā, ir noteikta izvērtēšanas un norakstīšanas kārtība un atbildīgie	X			Krājuma apjoms ir 1 758 827 milj. (uz 01.01.2022.). 2017.-2021. gadā no RPIVA bibliotēkas pārņemtas 55 119 vienības. 5 gados no krājuma izslēgtas 64 455 vienības.
Krājums ir lietotājiem ērti pieejams un aplūkojams	X			
Uzziņu literatūras krājums ir aktuāls, tiek pastāvīgi papildināts	X			2017. gadā uzziņu krājums papildināts ir 662 eksemplāriem. 2018. gadā krājums papildināts ar 431 vārdnīcu.

Krājuma komplektēšana notiek regulāri	X			Laika posmā no 2017. līdz 2021. gadam Bibliotēka kopā ir saņēmusi arī 17 696 obligātos eksemplārus.
Bibliotēka strādā ar bibliotēku informācijas sistēmu (BIS) ALEPH, izmanto visas sistēmas moduļu iespējas.	X			
Krājuma uzskaitē tiek veikta korekti	X			
Krājuma inventarizācija tika veikta atbilstoši normatīvajos aktos paredzētajam termiņam	X			Kopumā Bibliotēkas krājuma esības pārbaudēs laika periodā no 2017. gada līdz 2021. gadam pārbaudīti 497 922 resursu eksemplāri un kopumā veiktas: <ul style="list-style-type: none"> • 6 inventarizācijas, pārbaudīti 274 684 eksemplāri; • 6 krājuma brīvpieejas daļu pārbaudes, pārbaudīti 185 693 eksemplāri; • 2 atsevišķu daļu pārbaudes, pārbaudīti 37 545 eksemplāri.
Bibliotēka piedalās elektroniskā Valsts nozīmes kopkataloga veidošanā	X			Valsts nozīmes bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā ir ziņas par 400 tūkstošiem nosaukumu, kuriem piesaistīti 990 600 eksemplāri. 2017. gadā pievienots pārņemtais RPIVA bibliotēkas krājums.
Bibliotēka veido mācībspēku publikāciju un noslēguma darbu datu bāzi	X			
Bibliotēkas krājuma dati pilnībā ir atspoguļoti kopkatalogā.		X		Kopkatalogā ir atspoguļoti 56,3 % no krājuma, darbs ir aktīvi jāturpina. 2021. gadā pabeigta Darba alfabētiskā kataloga izskatīšana un sakārtošana.

Datu kvalitāte ir laba; tiek veikta klasificēšana, priekšmetošanā; tiek veidoti autoritatīvie dati		X		Gadā vidēji tiek izveidoti daži autoritatīvo datu ieraksti (2021.- 4).
Bibliotēka veido datubāzes	X			3 datubāzes: LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze, LU izstrādāto un aizstāvēto disertāciju datubāze un LU Noslēguma darbu datubāze. Datubāzes ir publiski pieejamas LU portāla Bibliotēkas sadaļā un Valsts nozīmes bibliotēku elektroniskā Kopkataloga saskarnes sadaļā Datubāzes. Attīstot nozaru un speciālos krājumus, atbilstoši LU pētniecības virzieniem un pētnieku pieprasījumiem, ZBK veikta neatspoguļoto izdevumu retrospektīvā konversija -23 240 nosaukumi/36 896 eks.
Bibliotēka veic izdevējdarbību	X			
Bibliotēka veic krājuma digitalizāciju / piedalās digitalizācijas projektos	X			19 digitālās kolekcijas, kas pieejamas LU e-resursu repozitorijā un Bibliotēkas portāla sadaļā: Bibliotēkas digitālās kolekcijas. Laikā posmā no 2017. līdz 2021. gadam digitalizētas 266 925 lapaspuses un izveidotas 1890 datnes, no kurām 1097 datnes ir publiski pieejamas.
Bibliotēkā ir ieviesti resursu atklāšanas pakalpojumi (PRIMO)	X			
Bibliotēkas krājums ir pieejams brīvpieejā	X			Nozaru bibliotēkās brīvpieejā pieejami 236 634 eksemplāri (dati uz 01.01.2022.).

Bibliotēkas publicitāte. Informācija par bibliotēku tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos				
Bibliotēkas tīmekļa vietnē lietotājiem tiek sniegta aktuāla informācija par bibliotēkas lietošanas noteikumiem, darba laiku, pakalpojumiem, informācijas resursiem, kontaktinformācija	X			Tīmekļa vietā ir ļoti plaša informācija par bibliotēku
Tīmekļa vietnes saturs tiek uzturēts un atjaunots regulāri.	X			Regulāri tīmeklī tiek ievietota jaunākā informācija
Tīmekļa vietnē darbojas tulkošanas rīks	X			Informācija par bibliotēku ir angļu valodā
Aktuālā informācija tiek ievietota sociālajos tīklos	X			Bibliotēka publicējas Facebook, Twitter un YouTube.
Bibliotēkas pakalpojumi un rīkotie pasākumi				
Krājuma izsniegšana un saņemšana bibliotēkā notiek automatizēti. Tiešsaistē darbojas attālais pakalpojums lietotājiem - grāmatu rezervēšana/pasūtīšana un grāmatu termiņa pagarināšana	X			Bez pamatpakalpojumiem bibliotēka piedāvā lietotājiem arī Nakts abonementu.
Bibliotēkā regulāri notika lietotāju konsultēšana un mācības par datubāzu, digitālo resursu, e-pakalpojumu izmantošanu	X			
Bibliotēkā aktīvi popularizē abonētās tiešsaistes datubāzes	X			
Lietotājiem ir pieejami starptautiskā starpbibliotēku abonementa un dokumentu piegādes aģentūras pakalpojumi.	X			2021. gadā lielākais SBA pieprasījumu skaits. Laikā no 2017.-2021. gadam piegādāti 243 resursi un izsniegts citiem 21 resurs.

Bibliotēka piedāvā lietotājiem informācijpratības lekcijas vai kursus	X			Informācijpratībā ir sagatavotas lekcijas par 8 tēmām. Ir dažādi studiju kursi 1. kursa studentiem. Ir brīvās izvēles kurss <i>Ievads informācijpratībā</i> ar 2 KP.
Bibliotēkā ir uzskatāmi izvietoti informatīvie materiāli par pakalpojumiem, pasākumiem, kursiem	X			
Bibliotēkā ir pieejams bezvadu internets	X			
Bibliotēkā ir drošības sistēma	X			Visās nozaru bibliotēkās ir drošības vārti.
Tika veiktas lietotāju aptaujas, lai noskaidrotu viedokli un ierosinājumus par bibliotēkas darbu	X			
Bibliotēkas infrastruktūra				
Bibliotēkas telpu platība, to tehniskais stāvoklis ir atbilstoši, lai sniegtu kvalitatīvus un daudzveidīgus bibliotēkāros pakalpojumus	X			Bibliotēka izvietota 9 ēkās. Kopējā bibliotēkas telpu platība 10503 m ² . Telpas lasītāju apkalpošanai 2204 m ² . Lasītājiem 789 darba vietas. Nepieciešams kosmētiskais remonts Krātuves telpās Lielvārdes ielā 24.
Telpu iekārtojums ir funkcionāls. Ir nodrošināti ērti apstākļi dažādām mērķgrupām	X			
Bibliotēkā ir mācību un semināru telpa	X			
Bibliotēkā ir izveidota klusā lasītava, grupu telpas, individuālās kabīnes	X			
Telpu noformējums ir informatīvs un estētiski pievilcīgs	X			Uz plauktu galiem ir izvietoti mazi informatīvie ekrāni
Telpu apgaismojums atbilst prasībām	X			

Mēbeļu un pārējā aprīkojuma atbilstība – laba	X			
Tehnoloģiskais nodrošinājums lietotājiem (datori, multifunkcionālās iekārtas) ir labs	X			Lietotājiem piedāvā iznomāt 36 portatīvos datorus LU Zinātņu mājas ietvaros.
Tehnoloģiskais nodrošinājums darbiniekiem (datori, printeri, multifunkcionālās iekārtas, skeneri) ir labs	X			
Klimatiskie apstākļi telpās ir atbilstoši prasībām	X			
Bibliotēka ir pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.	X			
Apmeklētāju informēšanai pie ieejas ir plāksne ar bibliotēkas nosaukumu un darba laiku.	X			
Metodiskais un konsultatīvais darbs				
Bibliotēka sniedza metodisko palīdzību nozares bibliotēkām	X			Pārskata periodā apstiprināti 40 dokumenti: 4 koncepcijas, 22 instrukcijas, 14 tehnoloģisko procesu shēmas.
Zinātniskās pētniecības darbs				
Bibliotēka sagatavo biobibliogrāfijas	X			Akreditācijas periodā bibliotēka sagatavojusi 1 monogrāfiju, 2 bibliogrāfijas, 7 bibliogrāfiskos rādītājus, 2 rakstu krājumus.
Bibliotēka rīkoja zinātniskās konferences / piedalījās ar priekšlasījumiem	X			Akreditācijas periodā bibliotēka noorganizēja: - zinātniskās/ starptautiskās konferences- 9 - - semināri/tīmekļsemināri- 49

			<p>Bibliotēkas darbinieku pētnieciskā darba veikums prezentēts – 75 nolasīto referātu veidā.</p> <p>Pārskata periodā bibliotēka īstenojusi 11 LU, Latvijas un starptautisko institūciju finansiāli atbalstītus dažāda apjoma un tematikas projektus.</p> <p>2017. gada 23. marts LU 75. konference: Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcija;</p> <p>2018. gada 30. oktobris Konference “Latvisko vērtību atspoguļojums tautas materiālajā un garīgajā kultūrā”;</p> <p>2018. gada 22. maijs Konference “Dr. phil. Vilnis Zariņš: garīgais skolotājs, filozofs, tulkotājs, patriots”;</p> <p>2019. gada 15. martā Latvijas Universitātes 77. zinātniskās konferences Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcija;</p> <p>2019. gada 25.-26. aprīlis Starptautiska konference Personība kultūru un valodu krustcelēs. Pēterim Šmitam 150</p>
--	--	--	--

			<p>2020. gada 26. augusts Latvijas Universitātes 78. zinātniskās konferences Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes</p> <p>2020. gada 30. oktobris LU Bibliotēkas un LU Latvijas vēstures institūta organizētā konference “LU emeritētais profesors Heinrihs Strods: vēsturnieks un laikmetu maiņas” - Konferences programma;</p> <p>2021. gada 31. marts Latvijas Universitātes 79. zinātniskās konferences Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcija – Konferences programma</p> <p>u.c.</p>
Bibliotēka veica lietišķus pētījumus	X		<p>Akreditācijas periodā veikti 107 lietišķie pētījumi.</p> <p>Piemēram, Bibliotēkas un akadēmiskā personāla sadarbības vērtējums 1. kursa studentu skatījumā; Dizaina domāšanas elementi Akadēmiskā centra bibliotēkās; Informācijas resursu izsniegums no Krātuves 2021. gadā; Bibliotēka bez bibliotekāra; Primo Discovery LU: studējošo lietotāju paradumi; Bibliotēkas sociālo tīklu satura analīze: Facebook utt. Nozīmīgs pētniecības virziens bija saistīts ar LU</p>

				<p>nozīmīgām kolekcijām, piemēram, LU Mākslas kabineta visa veida kolekcijām (grāmatas, mākslas priekšmeti, personības), kā arī bibliotēkas krājumā esošām vēsturiskām kolekcijām vai LU personību kolekcijām. Viens pētniecības virziens bija saistīts ar LU un bibliotēkas vēsturi: atsevišķu fakultāšu bibliotēku vēsturiskā attīstība; Latvijas Universitātes Bibliotēkas publikācijas (1919–2019); LU bijušo rektoru loma universitātes vēsturē; LU personības; LU bibliotēkas fakultāšu likteņi gadu ritējumā utt. Darbinieku pētnieciskā darba rezultāti apkopoti publikācijās, kā arī prezentēti nolasīto referātu veidā. Nozīmīgs pētījuma rezultāts LU kontekstā bija izstrādātā: „Latvijas Universitātes atvērtās zinātnes politika”, kas apstiprināta ar LU rektora rīkojumu.</p>
--	--	--	--	---

Slēdziens

Latvijas Universitātes bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem, un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir **valsts nozīmes bibliotēkas statuss**.

Ieteikumi

LU nodrošināt atbilstošu finansējumu bibliotēkas personālam:

- jaunu darbinieku pieņemšanai, lai nodrošinātu attīstību un atjauninātu personāla sastāvu;

- konkurētspējīgam bibliotēkas personāla atalgojumam.

Vēlama plašāka iesaiste autoritatīvo datu veidošanā LU zinātniekiem un akadēmiskajam personālam, ne tikai LU Akadēmiskā apgāda izdevumos minētajiem.

Jāturpina krājuma izvērtēšana un nepieciešamības gadījumā rekatalogizācija.

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja,
Bibliotēku akreditācijas komisijas priekšsēdētāja

(*paraksts) Dzidra Šmita

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu